პროლეტარელნო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

СССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 141 (19283) შუთშაბათი, 20 ივნისი, 1985 წელი ფასი 3 კაპ.

ვალდებულება კანონად აღვიქვათ

120 მილიონი მანეთის დამატებითი პროდუქციისათვის

ივნის შესახებ, თუ რა წვლილი შეიქმნა ცალკეული სამინისტროებს, გაერთიანებებსა და საწარმოებს 120-მილიონიან „ულტიმატუმში“ დღეს „კომუნისტის“ კორესპონდენტს ესაუბრებიან:

რ. ლეიბაშვილი,
საავტომობილო ტრანსპორტის მინისტრის პირველი მოადგილე

ჩვენი სამინისტროს გაერთიანებებში, ავტოსატრანსპორტო და სამრეწველო საწარმოებში ფართოდ გაიშალა სოციალისტური შეჯიბრება სკკპ XXVII ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის XXVII ყრილობის ღირსეული შეხვედრისათვის. მიმდინარეობს მეუნელებელი ბრძოლა შრომისა და საწარმოო დისციპლინის შემდგომი განმტკიცებისათვის, ტვირთბოდვის ზრდისა და მგზავრთა კულტურული მომსახურების გაუმჯობესებისათვის. ცხადია, ჩვენი ყურადღების ცენტრშია მომგრირნეობა, ბრიგადული იჯარის ფართოდ გავრცელება, ტექნიკურ სიახლეთა და მოშობის პროგრესული მეთოდების დანერგვა.

საკმაოდ გულდასმით შევისწავლეთ ჩვენი შესაძლებლობები და გადავწყვიტეთ გამოვუშვათ დამატებითი პროდუქცია. აპრილში ვალდებულების გადამეტებით 36 ათასი მანეთის, ხოლო მაისში 57 ათასი მანეთის პროდუქცია დავამზადეთ. ივნისში კიდევ გამოვუშვებთ დამატებით 49 ათასი მანეთის სამრეწველო ნაწარმს.

ჯ. მიქაძე,
თბილისის ტრიკოტაჟის საცვლების საწარმოო გაერთიანების პარტიული კომიტეტის მდივანი

მიმდინარე წლის პირველი ნახევრის დამამთავრებელი თვე — ივნისი ჩვენი გაერთიანების კოლექტივმა კარგი მარაგნაკეთით დაიწყო. ხოთი თვის პროდუქციის გამოშვების გეგმა 102,1 პროცენტით, ხოლო რეალიზაციისა 102,4 პროცენტით შესრულდა. ზრდის ტემპმა მარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით, შესაბამისად, 109,4 და 110,8 პროცენტი შეადგინა. წარმატებებია მოპოვებული სხვა ტექნიკურ-ეკონომიკური მაჩვენებლების მიხედვითაც. იმასაც დავძენ, რომ გაერთიანება მომგებიანი გახდა. ზემოხსენებულ პერიოდში საბალანსო მოგებამ 353 ათასი მანეთი შეადგინა.

გაერთიანების კოლექტივმა გადასანჯა თავისი შესაძლებლობანი და გადაწყვეტა სოციალისტური ეიალდებულების გადამეტებით 300 ათასი მანეთის პროდუქცია დაამზადოს.

ზ. ქირია,
ქუთაისის ლითონის ჭურჭლის ქარხნის დირექტორი

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის აპრილის პლენუმზე აღინიშნა, რომ 1985 წლის გეგმა უნდა შესრულდეს ყოველგვარი კორექტირების მეუტანლად. ამ დებულებას რომ ჩვენი რესპუბლიკისათვის უაღრესად პრინციპული მნიშვნელობა აქვს, სრულიად გასაგებია. სამრეწველო წარმოების ზრდის მიმდინარე წლისათვის დაგეგმილი ტემპი სრულად ვერ უზრუნველყოფს ხოთწლიანი დავალების შესრულებას.

გავიფიალისწინეთ რა ყველაფერი ეს, შევეფიქეთ რეზერვების ძიება-გამოვლენას დამატებითი პროდუქციის გამოსაშვებად. აპრილში სოციალისტური ვალდებულების გადამეტებით დავამზადეთ 56 ათასი მანეთის პროდუქცია, მაისში — 24 ათასი მანეთისა და ივნისში ვგარაუდობთ 140 ათასი მანეთის დამატებითი პროდუქციის გამოშვებას.

ს. მოსესოვი,
ბათუმის ხის დამამუშავებელი კომბინატის დირექტორი

ჩვენი კოლექტივი წლეულს და საერთოდ მიმდინარე ხოთწლედში ყველაფერს იღონებს იმისათვის, რომ მხლოდ გადაჭარბებით შეასრულოს ყოველთვიური სახელმწიფო გეგმები, ეს კიდევაც აღწევს მიზნს. წარმოების მოცულობის სწრაფი ტემპით ზრდასთან ერთად შეუნელებლად ვიბრძვით პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისათვის, რაც შეესაბამება სკკპ ცენტრალური კომიტეტის აპრილის პლენუმისა და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XXII პლენუმის მოთხოვნებს. საპატიო ხოთკუთხედით აღნიშნული პროდუქციის წილი წარმოების მთლიან მოცულობაში 65 პროცენტს შეადგენს.

სოციალისტური ვალდებულებით წლის პირველ ნახევარში გეგმის გადამეტებით ჩვენ 50 ათასი მანეთის პროდუქცია უნდა გამოგვეშვა, ფაქტობრივად კი ხუთ თვეში დავამზადეთ 97 ათასი მანეთის ნაწარმი. წლის დამლევამდე ვალდებულების გადამეტებით კიდევ დავამზადებთ 100 ათასი მანეთის პროდუქციას.

ჰ. ასადი
ალჟირის ეროვნული ფრონტის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიკური ბიუროს წევრობის კანდიდატი

ბაღდადი
ირაკლი ბოლქვაძე
ბაღდადის ოლქის ბოლქვაძის ოჯახი

ალჟირი

ჩაის ფოთლის კრეფის ქრონიკა

რესპუბლიკის მიწათმოქმედები მტკიცედ ამცირებენ ხარისხოვანი ჩაის ფოთლის დამზადებაში ჩამორჩენას შარშანდელთან შედარებით. საქართველოს სსრ ჩაის მრეწველობის სახელმწიფო კომიტეტის ოპერატიული მონაცემებით, სოტბერომიკულ რაიონებში 18 აგვისტოს მოიკრიფა და გადასამუშავებლად ჩაბარდა 5.420 ტონა მწვანე ფოთოლი. ეს წინა დღის მაჩვენებელს აღემატება. მთლიანად სეზონის დამდეგიდან მიმღებ პუნქტებში ჩაბარებულია 172.966 ტონა ჩაის ფოთოლი — 17.313 ტონით ნაკლები, ვიდრე გასული წლის ანალოგიურ პერიოდში იყო მოკრეფილი.

რესპუბლიკის დასავლეთში ამინდის პირობები ხელს უწყობს მეჩაიეებს, რათა მათ ყოველდღიურად გაზარდონ სამუშაოთა ტემპი. ეს კარგად ჩანს ტყიბულის, ჭიათურის ზონების, გეგეჭკორის და სხვა რაიონების მეურნეობათა მაგალითით, რომლებიც უკვე უსწრებენ ფოთლის კრეფის მარშანდელ ტემპს. (საქინფორმი).

საკვები-85

მთავარია ორგანიზებულობა

რესპუბლიკაში პირველებმა დაამთავრეს სენაჟის ჩადება წიოლწყაროს რაიონის საკვებდამამზადებლებმა. დამზადებულია შარშანდელზე გაცილებით მეტი — 32 ათასი ტონა სენაჟი. შარშანდელ ტემპს უსწრებენ სიღნაღისა და გურჯაანის რაიონების მშრომელებიც. მათ შესაბამისად 20 და 11 ათასი ტონა სენაჟი მოიმარაგეს.

ახლა ამ რაიონების მოსავლის ასაღებ-სატრანსპორტო რგოლები და ბრიგადები თავის დამზადებას შეუდგნენ. მეურნეობებს ყველაფერი აქვთ საიმისოდ, რომ საკვების საიმედო მარაგი შექმნან. ისინი ნაყოფიერად იყენებენ ტექნიკას. დიდი ეფექტი მოაქვს უგაწყსო ბრიგადების მუშაობას: მარტო სიღნაღის რაიონში საკვებწარმოებაში ოცზე მეტი ასეთი ბრიგადა მუშაობს.

მაგრამ თიბვა ჯიაურდება გარდაბნისა და მარნეულის რაიონებში. მაგალითად, გარდაბნელებმა ივნისის პირველი დეკადისათვის დაგეგმილის ერთ მესამედზე ცოტა მეტი სენაჟი დაამზადეს, ხოლო მარნეულელებმა — 7.600 ტონით ნაკლები, ვიდრე გასული წლის ამავე პერიოდში.

თიბვის მიმდინარეობის განმარტებისას საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტის საკვებწარმოების მთავარი სამმართველოს უფროსმა ნ. გოდაბრელიძემ თქვა:

— მიმდინარე წლის რთული ამინდის პირობების მიუხედავად, რესპუბლიკის მშრომელებმა ოპტიმალურ აგროვადებში დაამთავრეს ერთწლოვანი და მრავალწლოვანი ბალახის თესვა და მნიშვნელოვნად გადააჭარბეს საგეგმო დავალებებს, მეტადრე მრავალწლოვანი კულტურების განლაგების მხრივ: შარშანდელთან შედარებით მათი ფართობი 8 ათასი ჰექტარით გაიზარდა. ახლა მთავარია დროულად და უდანაკარგოდ ავიღოთ ყველაფერი, რაც მოვიყვანეთ, მეტი ყურადღება დავუთმოთ დასამზადებელი საკვების ხარისხს. ამ დღეებში აღმოსავლეთ საქართველოს ყველა მეურნეობა შეუდგება თავის მასობრივ დამზადებას. კამპანიის წარმატებას გადაწყვეტს ორგანიზებულობა, მოწინავე მეურნეობების, ბრიგადების, როგორების გამოცდილების გათვალისწინება, სამუშაოების შესრულება ოპტიმალურ ვადებში. (საქინფორმი).

დაცვა-შენახვას უმრუნველყოფს

ხილს გადაზიდვისა და ხანგრძლივი დაცვა-შენახვის დროს გადუჭიმების თავიდან აიცილებს კონტეინერები, რომლებიც საქართველოს მეგბალეობის, მევენახეობისა და ბოღვინეობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერებმა შექმნეს. ძველი კონსტრუქციის კონტეინერებში ობის დროიერების გამო ხილი ფუჭდებოდა. ამის თავიდან აცილების ცდები კი ამცირებდა ტარას.

ახალი კონტეინერები დამზადდა ლითონის კარკასში ჩასმული ფანერისაგან. მათ კედლებსა და ფსკერებზე აქვთ სავენტილაციო ნახვრეტები. ისინი ერთიორად უფრო იაფია და 15 კილოგრამით მსუბუქი თავიანთ წინამორბედებთან შედარებით. ახალი ტარის წარმოება შეიძლება მოგვიანდეს ყოველ მეხილეობის მეურნეობაში. საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტმა სპეციალიზებულ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს ამისათვის საჭირო მასალები მიაწოდა. (საქინფორმი).

ეკონომიკური პოლიტიკის ამოცანები

ცალკე ბროშურად გამოვიდა ამხანაგ მ. ს. გორბაჩოვის მოხსენება „პარტიის ეკონომიკური პოლიტიკის ძირეული საკითხი“, რომელიც მან გააკეთა სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში 1985 წლის 11 ივნისს მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის საკითხებისადმი მიძღვნილ თათბირზე. ბროშურა გამოსცა პოლიტიკური ლიტერატურის გამომცემლობამ. (საკინფორმი).

პროგლეშა ფართო ეროვნით

პარტია და მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი

МОСКОВСКИЕ НОВОСТИ

გაზეთ „მოსკოვსკაია ნოვოსტის“ მიმომხილველის ალექსანდრე გუსერის კითხვებს უპასუხებს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატი, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ედუარდ ამბროსის ძე შევარდნაძე.

— როგორ მოხდა, რომ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ერთ-ერთი ძირითადი საზრუნავი გახდა? რატომ მოსკოდა უშუალოდ ხელი პოლიტიკურმა პარტიამ ამ ფრიად სპეციალურ პრობლემას?

— აქ მარტივი ლოგიკაა. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია, როგორც ხალხის პოლიტიკური ავანგარდი, ქვეყნის ბედთარების სტრატეგიულ მიმართულებებს განსაზღვრავს. მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი კი დღეისათვის და პერსპექტივისათვის მათგან მთავარია. უამრავ კუტიკოდ, არსებითად, ქვეყნის წინაშე მდგომ ვერც ერთ ამოცანას ვერ გადავწყვეტთ — ვერც ეკონომიკურს, ვერც სოციალურს და ვერც პოლიტიკურს. ასე რომ, მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი პოლიტიკური პრობლემაა, და ჩვენი კომუნისტური პარტია განზე ვერ გაუდგება მას. უფრო მეტიც, ჩვენი პარტია სულ უფრო ენერგიულად, კომპეტენტურად და გაბედულად მოაკიდებს მას ხელს.

— მაგრამ მიხეილ სერგეის ძე გორბაჩოვის გამოსვლებიდან, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს და ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილებებიდან, პარტიული პრესის მასალებიდან ჩანს, რომ პარტია სრულიადაც არ შემოიფარგლება მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის სტრატეგიის შემუშავებით; იგი ამასთანავე წყვეტს მის რეალიზაციასთან დაკავშირებულ პრობლემებსაც. მაგალითად, ცენტრალური კომიტეტის დოკუმენტებში ხშირად ფიგურირებს წარმოების ცალკეული დარგები და თვით ცალკეული საწარმოებიც. რატომ?

— კომუნისტური პარტიის მიერვე შეუშავებული სტრატეგიული მიმართულებების მიხედვით, მუშაობის ორგანიზაცია საბჭოთა საზოგადოებაში მისი უმნიშვნელოვანესი ფუნქციაა. მოდით, ვიმსჯელოთ, რას ნიშნავს ამ შემთხვევაში მუშაობის ორგანიზაცია. იმისათვის, რომ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მიღწევების ბაზაზე ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების სერიოზული დაჩქარების ამოცანა საქმით გადავწყვიტოთ, საჭიროა პირობების მთელი კომპლექსი.

დავასახელებ მხოლოდ ზოგიერთ მათგანს. საჭიროა ძირფესვიანად გარდაიქმნას სამეურნეო მექანიზმი, რომელიც ჯერჯერობით საკმაო სტიმულს ვერ აძლევს მეცნიერულ-ტექნიკურ პროგრესს, განსაკუთრებით ცალკეულ საწარმოთა დონეზე; საჭიროა საინვესტიციო პოლიტიკის ორიენტაციის გარკვეული შეცვლა, წარმოებასთან მეცნიერების კავშირის განმტკიცება, ახალი ტიპის ეკონომიკური აზროვნების ჩამოყალიბება ყველა დონეზე, არსებითი ძვრები სახლხო მეურნეობის დარგობრივ სტრუქტურაში...

— და მაინც, თქვენ მიერ მოხსენებული ყველა პრობლემის გადასაწყვეტად არსებობს სპეციალური სახელმწიფო ორგანოები — მთავრობა, სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტი, სამინისტროები და უწყებები და, ბოლოს, მეცნიერებათა აკადემია. განა ისინი თავს ვერ გაართმევდნენ თავიანთ უშუალო მოვალეობებს?

— ჯერ ერთი, საქმე ეხება არა ცალკეული ელემენტების უბრალო ჯამს, არამედ ურთიერთდაკავშირებული ამოცანების კომპლექსს. მეორე, პარტია მათ წყვეტს არა სახელმწიფო ორგანოების გვერდის ავლით, არამედ მათთან ერთად, რისთვისაც წარმართავს და ადუღებებს მათს მუშაობას. მესამე, ამ ორგანოების ბევრი მუშაკი და მათი ხელმძღვანელები უმრავლესობა კომუნისტები არიან. და იმ პრობლემებზე, რომლებზეც ჩვენ ვლაპარაკობდით, ისინი მუშაობენ როგორც სამსახურებრივი, ისე პარტიულ მოვალეობათა გამო. და იცით, ხდება ხოლმე, რომ სამსახურებრივი ხაზით კაცს

(დასასრული მე-3 გვ.).

„სოხუმ-ხელსაწყო“: ტექნიკური პროგრესის საფუძველზე

გაგოვავლი ნოდ და ავამოქმედოთ პროდუქციის წარმოების ეფექტიანობის, ხარისხის ამაღლების ყველა რეზერვი — ეს არის სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში გამართული მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების საკითხებისადმი მიძღვნილი თათბირის ერთ-ერთი ამოცანა. საწარმოო პროცესების მექანიზაციისა და ავტომატიზაციისათვის დიდი მუშაობა მიმდინარეობს ქარხანა „სოხუმელსაწყოში“. აქ დაგეგმულია რიცხვულ-პროგრამული მართვის ზვიდი ჩარხი. მიმდინარეობს მუშაობა წარმოებაში კიდევ ორი რიცხვული პროგრამულმართვიანი სახარატო-ხრახნსაჭრელი ჩარხის დანერგვისათვის, რომლებიც მიიღეს პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკიდან ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს პროგრამით, მუშადება მთელი რიგი ტექნოლოგიური პროცესების რობოტიზაციის პროგრამა. უკვე დანერგილია 31 მანიპულატორი და სამრეწველო რობოტი.

მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის საახლოსო დანერგვის ეკონომიკური ეფექტი წელიწადში 200 ათას მანეთს შეადგენს.

• • •

სურათებზე: პროგრამისტი, ინჟინერ-ტექნოლოგი ემილია კლეპოვა აკონტროლებს რიცხვული პროგრამული მართვის საღარავი ჩარხის მუშაობას; ქარხანა „სოხუმელსაწყოს“ ინჟინერ-ტექნოლოგი ემა მოსესოვა, ვორონეჟის სამშენებლო-საწნები მოწყობილობის მართვის სისტემების ავტომატიზაციის საპროექტო-ტექნოლოგიური ინსტიტუტის პროგრამისტი ინჟინერი იური პრალიევი და ელადიმერ ვასილიშინი მართავენ რიცხვულ პროგრამული მართვის ახალი ჩარხების მუშაობას, რომლებიც საწარმოში უნდა დადგან.

ი. ბოსოლელიძის ფოტო. (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

(დასასრული მე-3 გვ.).

პარტია და მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი

(დასასრული)

თითქოს ყველაფერი რიგზე აქვს, პარტიული ხაზით კი ძალ სერიოზული პრეტენზიები შეგვიძლია წაგუყენოთ და სწორედ მეცნიერულ-ტექნიკურ პროგრესთან დაკავშირებით.

— ეს როგორღა ხდება?

— ავიღოთ ქარხნის დირექტორი. სამინისტროში, რომელსაც იგი ექვემდებარება, მ. ს. კარგ მუშაკად თვლიან: საწარმო გეგმას ასრულებს, მომხმარებლებს მის პროდუქციაზე რეკლამაციები არ შემოაქვთ, მუშები შრომისა და ყოფა-ცხოვრების პირობებს არ უჩივიან. თითქოს ყველაფერი რიგზეა. მაგრამ აი, ქარხნის ინჟინერ-კონსტრუქტორთა ჯგუფმა შეიმუშავა ტექნიკური ან ტექნოლოგიური სიახლე, რომელიც პერსპექტივაში ნაწარმის სამომხმარებლო თვისებების პრინციპულ გაუმჯობესებას გვპირდება, დირექტორი კი მის დანერგვას აფერხებს. და არა მარტო იმიტომ, რომ ამას დამატებითი საზრუნავი მოჰყვება, არამედ იმიტომაც, რომ ქარხანამ, თუ სიახლეა მოკიდებს ხელს, შეიძლება თავი ვეღარ გაართვას მომდინარე საგაგმო დავალებებს. სამინისტრო ამავე მიზეზების გამო მხარს უჭერს დირექტორს. როგორ უნდა მოიქცეს აქ საწარმოს პარტიული ორგანიზაცია? დაელოდოს, სანამ დაიხვეწება სამეურნეო მექანიზმი, რომელიც ჯერ-ჯერობით ურიგდება გარკვეულ წინააღმდეგობებს შრომითი კოლექტივისა და მთლიანად საზოგადოების ინტერესებს შორის, თუ აიძულოს დირექტორი და პოზიცია შეაცვლევინოს?

— დაარწმუნოს თუ აიძულოს?

— ხან ისეა, ხან ასე. წარმოებაში დირექტორი ერთმმართველია. მისი განკარგულებანი თანაბრად სავალდებულოა ყველა ხელქვეითისათვის, კომუნისტისთვისაც და უპარტიოსთვისაც. მაგრამ პარტიულ ორგანიზაციაში არც თვითონ მბრძანებლობს და არც სხვა ვინმე. საწარმოს კრებას თუ პარტიულ კომიტეტს შეუძლიათ ანგარიში მოსთხოვონ დირექტორს, კერძოდ სიახლის დანერგვის საკითხშიც. და თუ მისი ახსნა-განმარტება არ დააკმაყოფილებს თანაპარტიელ ამხანაგებს, დირექტორი უნდა თუ არა, იძულებული იქნება გარდაიქმნას.

— პირველი წელი არ არის რაც საქართველოს პარტიული ორგანიზაცია მეცნიერულ-ტექნიკურ პროგრესსზე მუშაობს. შეიძლება თუ არა ამ მუშაობის ეფექტის გაზომვა ეკონომიკური კატეგორიებით?

— 70-იანი წლების დამდეგთან შედარებით რესპუბლიკური მეცნიერებათა აკადემიის სისტემაში მეცნიერებისა და ინსტიტუტების რიცხვი დიდად არ გაზრდილა, მათი ნამუშევრების დანერგვის ეკონომიკური ეფექტი კი დაახლოებით 60-ჯერ გაიზარდა.

დაანგარიშების საწყის წერტილად შეგვიძლია ავიღოთ უფრო ახლო დროც — 1981 წელი, მიმდინარე, მეთერთმეტე ხუთწლედის პირველი წელი. ახალი ტექნიკის დარგში საგეგმო ღონიხძიებათა მთელი ჯამის რეალიზაციის ეკონომიკური ეფექტი დღეს ორჯერ მეტია, ვიდრე მაშინ იყო.

— პირდაპირ უნდა ითქვას. შედეგები მართლაც რომ შესაშურია, მაგრამ მთ მიღწევაში რა როლი შეასრულა სწორედ რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაციის მეცადინეობამ?

— საქმის ორგანიზაციულ მხარეზე ჯერ კიდევ ვილაპარაკებთ. მაგრამ მთელი მისი მნიშვნელობის მიუხედავად იგი მაინც მხოლოდ ერთ-ერთია მრავალთაგან. ჩვენ მივაღწიეთ მთავარს — უკეთესობისაკენ შეიცვალეთ ადამიანების — როგორც ხელმძღვანელების, ისე რიგითი მუშაკების დამოკიდებულება მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესისადმი. იყო დრო, და არც ისე დიდი ხნის წინთ, როცა ყველაფერს, რაც საქართველოში კეთდებოდა მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევათა დანერგვის მხრივ, სულ ერთი სტრიქონი ეკავა რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის ანგარიშგებაში. ეს მესამეხარისხოვანი საქმე, ის კი არა, ტვირთიც კი იყო. მისადმი არც ნამდვილ ინტერესს იჩენდნენ და არც მკაცრი პერსონალური პასუხისმგებლობა არსებობდა. ასეთი მორალური კლიმატის პირობებში უსრულყოფილესი ორგანიზაციული ფორმებიც კი ვერ გიშველის.

მეცნიერულ-ტექნიკური რევოლუცია, ისევე როგორც ყოველგვარი რევოლუცია, მოითხოვს ნათელ მიზანს და თავისი განვითარების პერსპექტივებს, მისი ყოველი მონაწილის მხრივ იმის ღრმად გაგებას, თუ რისთვის და როგორ ხდება იგი. ჯერ კიდევ ცოტა ხნის წინათ ასეთი გაგება მასობრივ ცნობიერებაში არ იყო, ახლა კი არის. დაიბარდნენ ლიდერებიც, რომლებიც აუცილებლად სჭირდება მეცნიერულ-ტექნიკურ რევოლუციას, ისევე როგორც ყოველ რევოლუციას. ამ ადამიანებს უნარი შესწევთ გაიყოლიონ სხვები, გამოიჩინონ ინიციატივა და ვაჟკაცობა, იციან და მზად არიან გამართლებული რისკისათვის. სწორედ ეს მიმაჩნია ჩვენი პარტიული ორგანიზაციის მთავარ დამსახურებად. კადრების შერჩევა და აღზრდა, საზოგადოებრივი აზრის ფორმირება — ეს კი წმინდა პარტიული მუშაობაა.

— თქვენ ბრძანეთ, საჭირო მორალური კლიმატი თუ არ იქნა, ვერავითარი ორგანიზაციული ფორმები ვერ გიშველისო. მაგრამ საქმის შესაბამისი ორგანიზაციის გარეშე ვერ შევქმნით და, მით უმეტეს, ვერ შევინარჩუნებთ საჭირო მორალურ კლიმატს.

— სწორია. და ჩვენ ცოტა რამ როდი გავაკეთეთ ამ მხრივ. დავიწყეთ სიტუაციის ანალიზით, მეცნიერებისა და წარმოების ორგანიზაციის, მათი ურთიერთკავშირის სუსტი მხარეების გამოვლენით. ჩამოვთვალო ზოგიერთს: ერთისა და მეორის უწყებრივი დაქსაქსულობა, მეცნიერების საექსპერიმენტო-საწარმოო ბაზის სისუსტე, მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევების დანერგვის მოუგვარებელი ეკონომიკური მექანიზმი, მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის ტერიტორიული დაგეგმვისა და მართვის ეფექტიანი ბერკეტების სრული უქონლობა. წელან მოგახსენეთ, 15 წელზე ნაკლები ხნის განმავლობაში ჩვენი აკადემიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების ნამუშევრების დანერგვის კოეფიციენტი 60-ჯერ გაიზარდა-მეთქი. თანაც, მას დღესაც არ მიუღწევია თავისი ზღვრისათვის, 70-იანი წლების დამდეგს კი საერთოდ უმნიშვნელო იყო. და სწორედ იმ მიზეზებისა გამო, რომლებზეც ეს-ეს არის მოგახსენეთ. აკადემიამ სანამდეგილში არც კი იცოდა წარმოების მოთხოვნები, წარმოების მუშაკებს კი არ აინტერესებდათ, რას აკეთებენ მეცნიერები. ისინი, ასე ვთქვათ, პარალელური კურსით მდიოდნენ და სერიოზულად არსად არ ხვდებოდნენ ერთმანეთს. ვერც ერთი მხარე ვერ ხედავდა ერთად მუშაობის უშუალო ეკონომიკურ აზრს.

— შეიძლება თუ არა ვთქვათ, რომ სუსტი მხარეები, რომლებზეც თქვენ ლაპარაკობდით, წმინდა რესპუბლიკური მოვლენაა?

— რა თქმა უნდა, არა. მაგრამ დაგეგმვისა და მართვის პარტიის მიერ დასახული ძირფესვიანი გარდაქმნა ცარიელ ადგილას არ მოხდება. იგი მისხალ-მისხალ შეიწოვს ის სასარგებლო გამოცდილებას, რომელიც ყველგან, მათ შორის ჩვენშიც საქართველოშიც დაგროვდა. ამიტომ ჩვენ არ დაველოდეთ კავშირის მასშტაბით გარდაქმნის დამთავრებას და თვითონ მოგკიდეთ საქმეს ხელი.

უწინარეს ყოვლისა, ინიციატივიანი, საქმის მცოდნე ადამიანები გავაძლიერეთ რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტი, რესპუბლიკის მეცნიერებისა და ტექნიკის კომიტეტი, ორივე ამ ორგანოში შექმენით სპეციალური ქვეგანაყოფები, რომლებიც მეცნიერულ-ტექნიკურ პროგრესზე მუშაობენ. ახლა საქართველოს ნებისმიერ სამინისტროსა და უწყებაში. რაიონში, რაიონულ აგროსამრეწველო გაერთიანებაში არიან მუშაკები და არის სამსახურები, რომლებიც პასუხს აგებენ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესისათვის.

მეცნიერებისა და ტექნიკის კომიტეტთან მუშაობს ინფორმაციის ინსტიტუტი, რომელმაც იცის, თუ რას აკეთებენ ჩვენნი სამეცნიერო-კვლევითი და საპროექტო-საკონსტრუქტორო ორგანიზაციები მათი უწყებრივი კეთდებადობის მიუხედავად. ინსტიტუტი ინფორმაციას სხვა რესპუბლიკებიდანაც და საზღვარგარეთიდანაც იღებს და აანალიზებს. მთელი ეს მონაცემები კომიტეტს საშუალებას აძლევს სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტში შეიტანოს დასაბუთებული წინადადებანი, ოპტიმალური გზადაოს მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მიზნობრივი და კომპლექსური რეგიონალური პროგრამები.

ამ რამდენიმე წლის წინათ ჩვენ ძირითადად დავამთავრეთ მთლიანი სისტემის ფორმირება, როცა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან შექმენით მეცნიერებისა და მეცნიერულ-ტექნიკურ პროგრესის საკოორდინაციო საბჭო, პარტიის რაიკომებთან კი ანალოგიური საბჭოები.

— უფრო ლოგიკური ხომ არ იქნებოდა, ასეთი ორგანოები შეექმნათ რესპუბლიკის მთავრობასთან და რაიონული საბჭოების აღმასკომებთან?

— მე უკვე მოგახსენეთ, რომ ორგანოები, რომლებიც უშუალოდ განაგებენ მეცნიერულ-ტექნიკურ პროგრესს, მთავრობაშიც არის, ყველა უწყებაშიც და რაიონშიც. საკოორდინაციო საბჭო სრულიადაც არ ეწევა მათ მაგივრობას, არამედ ერთიანებს მათს ძალისხმევას, აკონტროლებს მათი საქმიანობის მთავარ მიმართულებებს. ჩვენ ასეთი გარემოებაა გავაძლიერეთ წინეთ. საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული უდიდესი სამრეწველო საწარმოები უშუალოდ ექვემდებარებიან საკავშირო სამინისტროებს. ხელისუფლებისა და მართვის რესპუბლიკურ, მით უმეტეს რაიონულ ორგანოებს არავითარი რეალური საშუალება არა აქვთ გავლენა მოახდინონ მათს ტექნიკურ პოლიტიკაზე.

რესპუბლიკაში მომუშავე 234 სამეცნიერო-კვლევითი და საპროექტო-საკონსტრუქტორო ორგანიზაციიდან 75 საკავშირო დაქვემდებარებისაა.

როგორ დავძლიოთ მათ შორის უწყებრივი ბარიერები, როგორ წარვმართოთ მათი ერთობლივი მეცადინეობა იმ მეცნიერულ-ტექნიკური პრობლემების გადასაჭრელად, რომლებიც საქართველოს სახალხო მეურნეობის წინაშე დგას?

ჩვენ იმ დასკვნამდე მივედით, რომ მხოლოდ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტს აქვს საამისოდ საკმარისი ავტორიტეტი და გავლენა. ნუ დაგავიწყდებათ, რომ ნებისმიერი ორგანიზაციის ხელმძღვანელი, ვისაც უნდა ექვემდებარებოდეს იგი საწარმოო ხაზით, პარტიული ხაზით ჩვენ ცენტრალურ კომიტეტს ექვემდებარება.

ერთი სიტყვით, საკოორდინაციო საბჭოს და სხვა ზემოხსენებული ორგანოების მეშვეობით უწყებრივი ბარიერები, თუმცა არა ბოლომდის, მაინც დაძლეიეთ. და ინიციატივისათვის ხელი გავუწსენით ადამიანებს, რომლებიც, იგრძნეს რა მათი მუშაობისადმი ინტერესი და მხარდაჭერა, მართლაც რომ, სასწაულს ახდენენ.

— ბევრ ჩვენს უცხოელ მკითხველს ბუნდოვანი წარმოდგენა აქვს, თუ რა არის ეს უწყებრივი ბარიერები?

— ერთმანეთის მეზობლად არის განლაგებული ორი სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, რომლებიც სხვადასხვა დარგობრივ სამინისტროს ექვემდებარებიან. ერთი ინსტიტუტიდან მეორეზედ ორიოდე ნაბიჯია — ერთი ტროლეიბუსის გაჩერება, მაგრამ პრაქტიკულად ერთმანეთთან არავითარი კავშირი არა აქვთ, ყოველი მათგანი თავის პროგრამით მუშაობს თავისი სამინისტროსთვის, რომელიც მოსკოვშია, სამინისტროს კი თავის საწარმოო გეგმა აქვს, თანაც — ფრიად დაძაბული, და იგი თავისი ინსტიტუტებისაგან მოითხოვს მთლიანად ჩაერთონ მისთვის ამ მთავარი ამოცანის გადაწყვეტაში. სხვა უწყებისა თუ იმ ტერიტორიის საზრუნავი, რომელზეც განლაგებულია ინსტიტუტი, ცხადია, პირველ პლანზე ვერ იქნება. და აი, გამოდის, რომ მეზობლებმა არ იციან, ვინ რას აკეთებს, ხშირად პარალელურად ერთი და იგივე მეცნიერულ-ტექნიკურ პრობლემას წყვეტენ და ერთმანეთის მუშაობის შედეგებს დიდი დაგვიანებით იგებენ, და არა უშუალოდ, არამედ თავიანთი სამინისტროების მეშვეობით. ასეთ პირობებში მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის ტერიტორიული საკითხები არავის გამგებლობაში არ არის.

— რა შეიცვალა საკოორდინაციო საბჭოს შექმნის შემდეგ?

— თავისთავად უკვე იმასაც აქვს მნიშვნელობა, რომ იმავე ორი ინსტიტუტის ხელმძღვანელები ამ საბჭოს პერიოდულ სხდომებზე ხვდებიან ერთმანეთს და საერთო პრობლემებზე ბჭობენ. სხვადასხვა უწყების წარმომადგენლებს საერთო ამოცანები და საერთო სამუშაო გაუჩნდათ. მართალი რომ გითხრათ, თავდაპირველად ზოგიერთი სამინისტრო ჩვენს წამოწყებას ენთუზიაზმით არ შეხვედრია. მას ურიგდებოდნენ, მაგრამ დახმარება არ სურდათ, რადგან თავისთვის უშუალო სარგებლობას არ ელოდნენ. არადა მას თავდანვე მოჰქონდა სარგებლობა. სხვა უწყებათა მეცნიერებისა და სპეციალისტების მონაწილეობა ზესტაფონელ მეტალურგებსა დაეხმარა გადაეკრათ ზოგიერთი ტექნიკური და ეკონომიკური პრობლემა, რომლებსაც წინათ თავს ვერ ართმევდნენ. მოკლედ რომ ვთქვათ, სარგებელი ნახეს.

შესაძლოა, ჩვენ მიერ მიგნებული მეთოდი ოპტიმალური აღმოჩნდეს, ან იქნება რაიმე უკეთესი მოიგონეს სხვებმა. ამას პრაქტიკა გვიჩვენებს.

— რა გზას მიაგნეს საქართველოში?

— ჩვენ ამას პარტნიორობას ვუწოდებთ. წარმოებასთან მეცნიერების ინტეგრაციის ეს ფორმა პარტნიორთა უწყებრივი და ერთმანეთისადმი მიუხედავად მოქმედებს და ურთიერთდაინტერესებას, მათ შორის მატერიალურ ინტერესებს ეყრდნობა. რამდენადაც პარტნიორების ურთიერთობა სრულიად ვერ ეტევა მოქმედი დებულებებსა და ინტერფეიციების ფარგლებში, ასეთ ურთიერთობაში შესვლის მსურველთ ამის გაკეთება მხოლოდ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს ნებართვით შეუძლიათ.

— მერე, რას იძლევა ეს?

— აი მრავალთაგან ერთ-ერთი მაგალითი. რესპუბლიკის სამმა წამყვანმა უმაღლესმა სასწავლებელმა, რომლებიც 19 ნაშუშვეარს ასრულებდნენ სახალხო მეურნეობისათვის, ექსპერიმენტის წესით შემოიღო მუშაკთა მატერიალური წახალისების სისტემა. და მთელი დანახარჯების ყოველ მანეთზე წლიურად 8-9 მანეთი ეკონომიკურ ეფექტს მოელიან. ყველა ჩვენი დაბანდება ასეთ უკუგებას რომ იძლეოდეს, ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებას ახალი მძლავრი იმპულსი მიენიჭებოდა. აქ ბევრი რამ არის საფიქრალი საქართველოშიც და მთლიანად საბჭოთა კავშირის მასშტაბითაც. ჩვენ ჯერ კიდევ სრულიად არასაკმარისად ვიყენებთ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების ეკონომიკურ სტიმულებს.

— რას იტყვით იმათ აზრზე, ვინც გვდავებს: მეცნიერულ-ტექნიკური სიახლეების შემუშავებისა და დანერგვისათვის მატერიალური წახალისების მოქმედი შეზღუდვები რომ გავაუქმოთ, ესაო, გარკვეული კატეგორიის მოქალაქეებს ძალზე დიდი შემოსავალი გაუჩნდებაოო.

— პირდაპირ სასაცილოა გეშინოდეს ამისა, როცა ლაპარაკია ჩვენი საზოგადოებისათვის აუცილებელი შრომის ანაზღაურებაზე. მით უმეტეს, როცა მას ასეთი ეკონომიკური ეფექტი მოსდევს. მე საერთოდ შრომის ანაზღაურებაში ყოველგვარი ხელოვნური ზღვარის დაწესების პრინციპულად წინააღმდეგი ვარ. ძალზე ბევრი ხელფასის გამომუშავება არ შეიძლებაო — საკითხის ასე დასმაც კი არაბუნებრივია და არ შეესატყვისება ჩვენს პრინციპს: თითოეულისაგან — უნარის მიხედვით, თითოეულს — შრომის მიხედვით.

ასეა თუ ისე, ჯობს პროგრესული გადასახადით დავბეგროთ უდიდესი შემოსავალი, ვიდრე მას ზღვარი დავუწესოთ.

— რამდენიმე თვის შემდეგ მეთორმეტე ხუთწლედი დაიწყება. როგორც აპრილში გადაწყდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე, იგი გარდამტეხი უნდა გახდეს მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესისა და ჩვენი ქვეყნის მთელი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების სერიოზული დაჩქარების თვალსაზრისით. როგორი იქნება მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მთავარი მიმართულებანი საქართველოში?

— ამ მიმართულებებს საბოლოოდ მოგვიანებით — ხუთწლიან გეგმაში ჩამოვაყალიბებთ, იმავამად ეს დოკუმენტი მზადდება. იმისათვის, რომ იგი მეცნიერულად რაც შეიძლება დასაბუთებული, შეწონასწორებული იყოს, რესპუბლიკაში საზოგადოებრივი წარმოების პასპორტიზაცია მიმდინარეობს: ყოველ ობიექტს, ყოველ დარგს ვიფასებთ მათი ეფექტიანობის, საბოლოო სახალხო-სამეურნეო შედეგში წვლილის მიხედვით.

რესპუბლიკაში მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის განვითარების ახალ ხუთწლიან პროგრამაში მნიშვნელოვან ადგილს დაიკავებენ ხელის შრომის გამოყენების სფეროს შიმდგომი შეკვეცა, რესურსდამზოგავი ტექნიკისა და ტექნოლოგიის შექმნა, მიკროელექტროტექნიკის, ბიოტექნოლოგიისა და სხვა ყველაზე პროგრესული წარმოებათა განვითარება.

ჩვენ ისეთ გზს ვირჩევთ, რომ რესპუბლიკამ მომდევნო ხუთწლედშიც ღირსეული წვლილი შეიტანოს პარტიის გადაწყვეტილებათა რეალიზაციაში.

„მოსკოვსკია ნოვოსტი". № 21, 1985 წ.
16/VI.

საქმის წარმატებას კადრებზე წყვეტენ

(დასასრული)

საბჭომ ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს ურჩია პროფკავშირის დარგობრივ კომიტეტებთან ერთად უზრუნველყოს კადრების შერჩევის, განაწილებისა და აღზრდის სისტემური და კომპლექსური მიდგომა, დასახოს და განახორციელოს თანამშრომლთა შრომისა და ყოფა-ცხოვრების პირობების გაუმჯობესების, კადრების დეფიციტის შემცირების, დისციპლინის განმტკიცების, ადგილებზე ახალგაზრდა სპეციალისტთა დამკვიდრების ღონისძიებანი.

სამინისტროს მითითება მიეცა, რომ საჭიროა ფაქრო ფართოდ დანერგოს შინ მუშაობა: სამუშაოში ჩააბას ქალები, ინვალიდები, პენსიონერები და პირები, რომლებსაც სურვილი აქვთ იშრომონ სამუშაოს დამთავრების შემდეგ. უნდა დაწესდეს მასობრივ პროფესიათა სპეციალისტებისა და კადრების კვალიფიკაციის ამაღლების ზუსტი სისტემა და პერიოდულობა.

საქართველოს სსრ პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტის ინფორმაცია მიეძღვნა აგროსამრეწველო კომპლექსისათვის მასობრივ პროფესიათა კადრების მომზადების შემდგომ სრულყოფას. აღინიშნა, რომ გაწეულია მნიშვნელოვანი მუშაობა, რათა ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკა ხორციელდებოდეს სასოფლო-სამეურნეო წარმოებისა და ვადამშუშავებელი დარგებისათვის კვალიფიკიურ მუშათა კადრების მომზადების დარგში. აგროსამრეწველო კომპლექსის სახელმწიფებისათვის მეფერთმეტე ხუთწლედის ოთხ წელიწადში მომზადებულია ასი ათასზე მეტი კვალიფიკიური მუშა. მათგან თითქმის ორმოცი პროცენტი — საქართველოს სსრ პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტის სისტემაში. 70-ზე მეტი პროფესიის მომავალ მუშათა სწავლების მაღალი პროფესიული დონის მიღწევას ხაძრკველი ეყრება სასოფლო-სამეურნეო და ადამიშუავებელი პროფესიის 55 სასწავლებელში. გაფართოვდა სოფლის პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების ქსელი, გაძლიერდა მათი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა.

მთლიანად დადებითად შეაფასა რა პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტის საქმიანობა, ამ მმართველმა, საბჭომ აღნიშნა ნაკლოვანებები და გადასაწყვეტი პრობლემები. მაგალითად, თანამედროვე მოთხოვნებს ვერ აკმაყოფილებს პროფესიულ-ტექნიკური განათლების მთელი რიგი ობიექტების მატერიალურ-ტექნიკური აღჭურვა. მთლიანად ვერ კმაყოფილდებიან სასწავლებლები დამზადებისა და ხორცის და რძის მრეწველობის სამინისტროთა ბაზაზე. არის სიძნელენი საწარმოო სწავლების ოსტატებით პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების დაკომპლექტებაშიც. ჯერ კიდევ დაბალია განაწილების ობიექტებზე ახალგაზრდა კვალიფიკიური მუშათა დამკვიდრების მაჩვენებლები.

საბჭომ რესპუბლიკის აგროსამრეწველო კომპლექსში შემავალ სამინისტროებსა და უწყებებს, უჩინა შეიმუშაონ კონკრეტული ღონისძიებანი, რათა გაძლიერდეს პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, აღიარებულ ისინი თანამედროვე სასწავლო-საწარმოო მოწყობილობით და ტექნიკისა და ტექნოლოგიური ბაზების უახლესი ნიმუშებით.

საქართველოს კომპარტიის რაიონულ კომიტეტებს, საქართველოს სსრ პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტს, სამინისტროებსა და უწყებებს წინადადება ეძლევა ამ მმართველებით, საბჭომ აღნიშნა ნაკლოვანებები და გადასაწყვეტი პრობლემები. მაგალითად, თანამედროვე მოთხოვნებს ვერ აკმაყოფილებს პროფესიულ-ტექნიკური განათლების მთელი რიგი ობიექტების მატერიალურ-ტექნიკური აღჭურვა. მთლიანად ვერ კმაყოფილდებიან სასწავლებლები დამზადებისა და ხორცის და რძის მრეწველობის სამინისტროთა ბაზაზე. არის სიძნელენი საწარმოო სწავლების ოსტატებით პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების დაკომპლექტებაშიც. ჯერ კიდევ დაბალია განაწილების ობიექტებზე ახალგაზრდა კვალიფიკიური მუშათა დამკვიდრების მაჩვენებლები.

საბჭომ რესპუბლიკის აგროსამრეწველო კომპლექსში შემავალ სამინისტროებსა და უწყებებს, უჩინა შეიმუშაონ კონკრეტული ღონისძიებანი, რათა გაძლიერდეს პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, აღიჭურვოს ისინი თანამედროვე სასწავლო-საწარმოო მოწყობილობით და ტექნიკისა და ტექნოლოგიური ბაზების უახლესი ნიმუშებით.

საქართველოს კომპარტიის რაიონულ კომიტეტებს, საქართველოს სსრ პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტს, სამინისტროებსა და უწყებებს წარედგინა ინფორმაცია ამ საკითხზე.

წარმოების ტექნოლოგია

როცა ირღვეოდა...

კვლავ დაიწყო პროდუქციის გამოშვება ონის ყველ-კარაქის ქარხანამ, რომელიც დროებით დახურული იყო სარნლის ბარხსნისა და ეაკრობის სახელმწიფო ინსპექციის მთავარი სამმართველოს გადაწყვეტილებით. ასეთი სანქციის გამოყენება საჭირო გახდა იმის გამო, რომ საწარმო არღვევდა წარმოების ტექნოლოგიას და უშვებდა არასტანდარტულ პროდუქციას. ანალოგიური მკაცრი ღონისძიებები განხორციელდა წელს ამბროლაურის ყველ-კარაქის ქარხნის, შუა ხვეისა და ხულის პურის საცხობების მიმართ.

— პროდუქციის ხარისხის, მისი შენახვის წესების დაცვისადმი კონტროლი ჩვენი სამმართველოს ძირითადი ამოცანაა, — უთხრა საქინფორმის კორესპონდენტს საქონლის ხარისხისა და ეაკრობის სახელმწიფო ინსპექციის მთავარი სამმართველოს უფროსის მოადგილემ ჭ. კილაძემ. — ჩვენ აღვნიშნავთ, რომ ზოგიერთი პროდუქტის, მათ შორის ოძის პროდუქტების ხარისხი შარშანდელთან შედარებით რამდენადმე გაუმჯობესდა. მაგრამ, სამწუხაროდ, იმასაც ვიტყვით, რომ გაიზარდა დაწუნებული და დაქვეითებული ხარისხის მარგარინის, მაკარონის, საკონდიტრო ნაწარმის, ნაყინის რაოდენობა. ამ სამრეწველო საწარმოების მიმართ, რომლებიც უშვებენ არასტანდარტულ პროდუქციას, გამოყენებული იყო ეკონომიკური სანქციები — გეგმის შესრულების შესახებ ანგარიშგებიდან გამოირიცხა 132,8 ათასი მანეთი, ხოლო მოგებიდან ბიუჯეტში გადაირიცხა 9 ათასი მანეთი.

პარტიის გადაწყვეტილებით გათვალისწინებულია კიდევ უფრო გაიზარდოს სასურსათო საქონლის გამოშვების მოცულობა და გაფართოვდეს მისი ასორტიმენტი, გაუჯობესდეს მისი გემო და ყუთიანობა. რესპუბლიკის კვების ინდუსტრიის საწარმოები დიდ მუშაობას ეწევიან დასახული ამოცანების, სასურსათო პროგრამის განხორციელებისათვის. ახლდება წარმოება, ინერგება ახალი ტექნიკა, პროგრესული ტექნოლოგია, და მაინც მყიდველს ჯერ კიდევ ხვდება პროდუქცია, რომელიც არ შეესაბამება ამა თუ იმ მოთხოვნებს. ხშირად საყვედურს იწევენ არა თვით პროდუქტი, არამედ მისი შეფუთვა, გაფორმება.

კვების საწარმოებში მოწყობილ შემოწმებათა ანალიზი ცხადყოფს, რომ შემოწმებული ნაწარმის 38,2 პროცენტი დამზადებულია მოქმედი სტანდარტებისა და ტექნოლოგიური ნორმების დარღვევით. ასეთი მოვლენის ძირითადი მიზეზები ის არის, რომ წარმოების პროცესს საკმაოდ მკაცრ კონტროლს არ უწევენ ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკები და ტექნიკური კონტროლის სამსახურები. როგორც ჩანს, წარმოებათა ყველა ხელმძღვანელმა როდი შეიგნო ის აზრი, რომ ნაწარმის ხარისხი პარტიის განსაკუთრებული ზრუნვის საგანია, იგი უნდა გახდეს არა მარტო პროფესიული, არამედ ეროვნული სიამაყის საგანი.

მაგრამ თავის მთავარ დანიშნულებად სახელმწიფო ინსპექციას მიაჩნია არა უკვე დაშვებული დარღვევების გამოვლენა, არამედ მათი პროფილაქტიკა. ამ მიზნით შემოწმების მასალები ფართოდ ქვეყნდება, რათა შეცდომებიდან საჭირო დასკვნები გამოვიტანოთ.

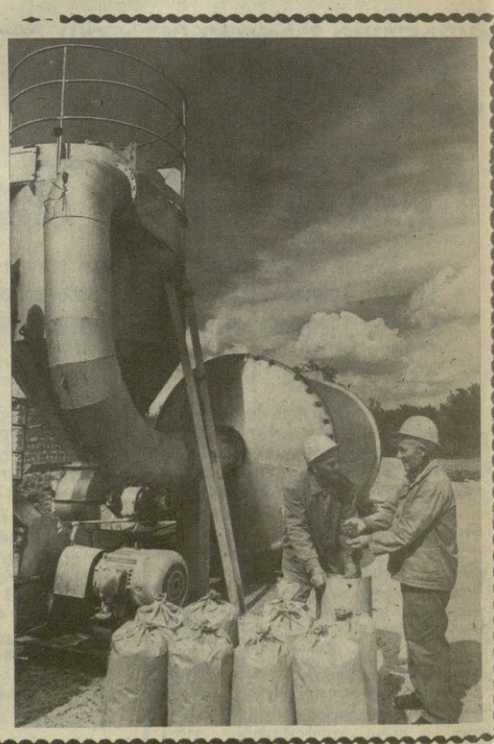

მეურნეობრიობის ახალი მოდელის ცხოველუნარიანობა

დიდი მასშტაბის ეკონომიკური ექსპერიმენტის პირობებში საწარმოო გაერთიანება „საქკვებმანქანა" მუშაობის ერთმა წელმა დაადასტურა მეურნეობრიობის ახალი მოდელის ცხოველუნარიანობა. გაერთიანდა სამეურნეოგარეშეობრივი საქმიანობის სრულყოფისათვის საწარმოო კოლექტივების მეცადინეობა, მომდინარეობს საზოგადოებრივი წარმოების შემდგომი ინტენსიფიკაციის, მისი ეფექტიანობის გადიდების რეზერვების დაძაბული ძიება. ეს ძიება ემყარება რეკომენდაციებს, რომლებიც ჩამოყალიბებულია სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში გამართულ თათბირზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის მ. ს. გორბაჩოვის მოხსენებაში „პარტიის ეკონომიკური პოლიტიკის ძირეული საკითხი".

ყველაფერი კეთდება იმისათვის, რომ, როგორც ამხანაგმა გორბაჩოვმა თქვა, გაბედულად, დასაბუთებულად და, რაც მთავარია, კომპლექსურად და მხოლოდ კომპლექსურად, უმაღლესიდან ძირეულ რგოლებამდე — როგორც ვერტიკალურად, ისე ჰორიზონტალურად გადაეწყვიტოთ ორგანიზაციული სტრუქტურის სრულყოფის საკითხები.

— გაერთიანება „საქკვებმანქანამ", — თქვა მისმა გენერალურმა დირექტორმა გ. ი. ცინცაძემ,— ფაქტობრივად შეცვალა რესპუბლიკაში ოთხი საკავშირო სამრეწველო გაერთიანება და ახლა უშუალოდ სსრ კავშირის მსუბუქი და კვების მრეწველობის მანქანათმშენებლობისა და საყოფაცხოვრებო ხელსაწყოების სამინისტროს ექვემდებარება.

ორგანიზატორული მუშაობის, ექსპერიმენტით გათვალისწინებული ეკონომიკური ბერკეტებისა და სტიმულების ფართო გამოყენების შედეგად შრომის ნაყოფიერება წლის მანძილზე გეგმით გათვალისწინებული 2,5 პროცენტის ნაცვლად თითქმის 6 პროცენტით გაიზარდა. მნიშვნელოვნად გაუჯობესდა პროდუქციის ხარისხი. გაუჯობესებული ნაწარმის გამოშვება ორი-ნახევარჯერ და მეტად გაიზარდა.

წარმატებით სრულდება სოციალური განვითარების, მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მიღწევების დანერგვის 1985-1990 წლების გეგმები, დიდი ყურადღება ეთმობა უკვე მოქმედი მოწყობილობის რეკონსტრუქციას, მოდიფიკაციასა და გაფართოებას, წარმოების ავტომატიზაციასა და მექანიზაციას. გათვალისწინებულია დაინერგოს რობოტები და რობოტტექნიკური კომპლექსები, ავტომატიზებული ხაზები და უბნები, დამშუშავებული ცენტრის სპეციალური საგრეგატო ჩარხები და ამ ბაზაზე შეიქმნას ჩაის, საკონსერვო, მრეწველობის სხვა დარგების მოწყობილობის დამზადების პროგრესული ტექნოლოგიური პროცესები.

გაისად გაფართოვდება ბათუმის მანქანათმშენებელი ქარხნის გალის ფილიალი, რომელიც დაიწყებს ჩაის მრეწველობისათვის საჭირო მოწყობილობის დამზადებას, ხაშურის მექანიკურ ქარხანაში საექსპლოატაციოდ გადაეცემა ზესტაფონის სხმელთა და კვების მასალებისათვის განკუთვნილ ფოლადის მომინანქრებული ცისტერნების გამოსაშვები საამქროები. ახლდება და შენდება მანქანათმშენებელი მრეწველობის ფილიალები, რაც შეამცირებს მოსახლეობის მიგრაციას, აღორძინებს მთისა და მაღალი მთის რეგიონებს.

ექსპერიმენტების შემდგომი გაფართოების შესახებ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1985 წლის აპრილის პლენუმის მითითებათა შესაბამისად ჩვენში გაფართოვდება მეთორმეტე ხუთწლედში მეურნეობრიობის კიდევ უფრო ქმედითი ფორმებისა და მეთოდების ძიება. ექსპერიმენტის პირობებში მუშაობას დაიწყებენ ჩვენი მომიჯნაველებიც — ვაჭრობის, ტრანსპორტის, მომარაგების ორგანოების მუშაკები და, რაც მთავარია, ჩვენი პარტნიორები აგროსამრეწველო კომპლექსში. ისევე როგორც ჩვენ, მანქანათმშენებლებს — ექსპერიმენტის უშუალო მონაწილეებს, მთაც ელით ქმედითი ეკონომიკური ძიების, შემოქმედებითი მეურნეობრიობის უნარის სერიოზული გამოცდა.

გაერთიანებაში შემავალ საუკეთესო საწარმოებში უკვე შეიქნა გარკვეული გამოცდილება, მთავარია მივალწიოთ, რომ ეს გამოცდ

ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ ᲐᲮᲐᲚᲒᲐᲖᲠᲓᲝᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ

ᲛᲘᲚᲘᲝᲜᲝᲒᲘᲗ პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლის კურსდამთავრებული ალეშინ ᲠᲐᲜᲘᲡ მრავალეროვანი სახალხო მეურნეობის სხვადასხვა დარგში. ქვეყნის საერთო წარმატებებში დიდი და საპატიო ᲐᲗᲐᲠᲘ წ�.

კომუნისტური პარტია და ხალხთა მთავრობა დიდ მზრუნველობას იჩენენ პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სისტემის შემდგომი სრულყოფისათვის და ამავე დროს პასუხსაგებ ამოცანებად უსახავენ. ᲐᲘᲡ ნათელი დადასტურებაა ზოგადსაგანმანათლებელი და პროფესიული სკოლის რეფორმა, რომელსაც შემოქმედებითი შრომისათვის განწყო თითოეული სასწავლებლის, საწარმოს, საუფრო ორგანიზაციის კოლექტივი.

პროფესიულ-ტექნიკური განათლების განვითარება და სრულყოფა სახალხო მეურნეობის აღმავლობის ერთ-ერთი მთავარი საწინდარია. ამ სასწავლებლებში აღზრდილი მაღალკვალიფიციური კადრები ემატება ჩვენი სახელოვანი მუშათა კლასის რიგებს.

სამეო რეფორმის ძირითადი მიმართულებების შესაბამისად სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ წელიწად 22 თებერვალს დამტკიცა დებულება „სახალხო პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების ხალხთა საწარმოების (გაერთიანებების, ორგანიზაციის) შესახებ“. წინათ ახეთი დებულება არ არსებობდა, იყო მხოლოდ დადგენილება, რომელის მიხედვით, სახალხო საწარმოს შეიძლო დ.ᲫᲐრებოდ პროფტექნიკურ სასწავლებლებს. ᲨᲔᲛᲝᲛᲐᲬᲘᲜᲔᲑᲘᲗ ᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲐᲨᲘ ᲘᲡ ᲨᲔᲣᲚᲔᲑᲐ ᲐᲮᲚᲘ ᲒᲐᲜᲡᲐᲖᲦᲕᲠᲣᲚᲘ ᲙᲐᲜᲝᲜᲘᲡᲛᲝᲛᲬᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲗᲐᲕᲘᲡ ᲐᲠᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲙᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ ᲡᲐᲛᲔᲡᲐᲠᲝ ᲡᲐᲬᲐᲠᲛᲝᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘ.

ᲛᲔᲠᲔ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲗᲐᲕᲘᲡ ᲐᲠᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲙᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲓᲘᲠᲔᲥᲢᲝᲠᲘ ᲒᲘᲠᲩᲘᲚᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲡᲐᲖᲠᲘᲡᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘᲞᲘᲡ ᲛᲘᲮᲔᲓᲕᲘᲗ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲗᲐᲕᲘᲡ ᲐᲠᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲙᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲘ.

ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲒᲐᲜᲐᲗᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲞᲠᲘᲝᲠᲘᲢᲔᲢᲘ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲛᲝᲜᲐᲗᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲠᲓᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲗᲐᲕᲘᲡ ᲐᲠᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲙᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲘ ᲘᲡᲔ ᲛᲣᲨᲐᲝᲓᲐ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲙᲚᲘᲢᲔ ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲐᲛᲑᲝᲑᲡ.

ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲠᲔᲠᲝᲠᲛᲘᲡ ძირითადი მიმართულებების შესაბამისად სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ წელიწად 22 თებერვალს დამტკიცა დებულება „სახალხო პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების ხალხთა საწარმოების (გაერთიანებების, ორგანიზაციის) შესახებ“. წინათ ახეთი დებულება არ არსებობდა, იყო მხოლოდ დადგენილება, რომელის მიხედვით, სახალხო საწარმოს შეიძლო დ.ᲫᲐრებოდ პროფტექნიკურ სასწავლებლებს. ᲨᲔᲛᲝᲛᲐᲬᲘᲜᲔᲑᲘᲗ ᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲐᲨᲘ ᲘᲡ ᲨᲔᲣᲚᲔᲑᲐ ᲐᲮᲚᲘ ᲒᲐᲜᲡᲐᲖᲦᲕᲠᲣᲚᲘ ᲙᲐᲜᲝᲜᲘᲡᲛᲝᲛᲬᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲗᲐᲕᲘᲡ ᲐᲠᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲙᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲙᲚᲘᲢᲔ ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲐᲛᲑᲝᲑᲡ.

ᲛᲔᲠᲔ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲗᲐᲕᲘᲡ ᲐᲠᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲙᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲙᲚᲘᲢᲔ ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲐᲛᲑᲝᲑᲡ.

— რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის ხელმძღვანელობა ყოველთვის განსაკუთრებულად ზრუნავდა თავის ბაზაზე არსებული სამი პროფტექნიკური სასწავლებლისათვის — თქვა ს. რიგაევმ. — XII ხუთწლედში მათ ეიდვე ერთი კომპლექსი შეემატა 540 მოსწავლისათვის, ქარხანა 86 პროფტექნიკურ სასწავლებელს აუშენებს კლუბს, სპორტდარბაზსა და სასადილოს, სასწავლებლებში პროფესიების ნომენკლატურად გაგზავნის ქარხნის ინჟინერ-ტექნიკური მუშაობა და წარმოების საკეთილო მეშვ'ს, № 3 პროფტექნიკური სასწავლებლის კორპუსი გაფართოებს 10-12 სასწავლო კაბინეტით და სხვა.

ᲠᲣᲑᲪᲝᲕᲘᲚᲘ ᲮᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲧᲣᲠᲐᲦᲚᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲛᲖᲠᲣᲜᲐᲕᲡ ᲘᲡᲘᲪ, რომ ᲙᲪᲣ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲓᲐ ᲬᲐᲠᲛᲝᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲣᲯᲝᲡᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ — ᲗᲥᲕᲐ Ს. ᲠᲘᲒᲐᲔᲕᲛᲐᲜᲘ. — XII ᲮᲣᲗᲬᲚᲔᲓᲘᲡ ᲛᲐᲗ ᲔᲘᲓᲕᲔ ᲔᲠᲗᲘ ᲙᲝᲛᲞᲚᲔᲥᲡᲘ ᲨᲔᲛᲐᲢᲔᲑᲣᲚᲘ 540 ᲛᲝᲡᲬᲐᲕᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ, ᲥᲐᲠᲮᲜᲐ 86 ᲞᲠᲝᲤᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲣᲨᲔᲜᲔᲑᲡ ᲙᲚᲣᲑᲡ, Ს�პᲝᲠᲢᲓᲐᲠᲑᲐᲖᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲡᲐᲓᲘᲚᲝᲡ, ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲔᲑᲨᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲔᲑᲘᲡ ᲜᲝᲛᲔᲜᲚᲐᲢᲣᲠᲘᲗ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲝᲓᲐ ᲓᲐ ᲬᲐᲠᲛᲝᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲣᲯᲝᲡᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲢᲙᲘᲪᲔᲑᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲠᲘᲗ.

ᲛᲔᲠᲔ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲗᲐᲕᲘᲡ ᲐᲠᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲙᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲤᲘᲚᲘᲐᲚᲔᲑᲘ.

— ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲞᲠᲘᲐ ᲛᲔᲪᲘᲔᲠᲘᲗᲔᲢᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲞᲠᲝᲤᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲓᲘᲠᲔᲥᲢᲝᲠᲘ ᲒᲘᲠᲩᲘᲚᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲡᲐᲖᲠᲘᲡᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘᲞᲘᲡ ᲛᲘᲮᲔᲓᲕᲘᲗ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲗᲐᲕᲘᲡ ᲐᲠᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲙᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲘ ᲘᲡᲔ ᲛᲣᲨᲐᲝᲓᲐ, ᲩᲔᲠᲘ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘᲡ ᲓᲐᲛᲢᲙᲘᲪᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘᲞᲘᲡ ᲛᲘᲮᲔᲓᲕᲘᲗ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲗᲐᲕᲘᲡ ᲐᲠᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲙᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲤᲘᲚᲘᲐᲚᲔᲑᲘ.

— ᲩᲔᲠᲘᲜ ᲘᲡᲣᲗᲐ ᲛᲔᲪᲘᲔᲠᲘᲗᲔᲢᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲓᲘᲠᲔᲥᲢᲝᲠᲘ ᲒᲘᲠᲩᲘᲚᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲡᲐᲖᲠᲘᲡᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘᲞᲘᲡ ᲛᲘᲮᲔᲓᲕᲘᲗ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲗᲐᲕᲘᲡ ᲐᲠᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲙᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲙᲚᲘᲢᲔ ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲐᲛᲑᲝᲑᲡ.

ᲛᲔᲠᲔ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲗᲐᲕᲘᲡ ᲐᲠᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲙᲕᲔᲚᲘ

სტუმრად კომკავშირთან

საზეიმოდ მორთული შეხვდა სსრ კავშირის ბოსლახოლიის და სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის სამბავშვო და საყმაწვილო ლიტერატურის საბჭოების გაერთიანებული სხდომის მონაწილეებს კომკავშირული და პიონერული კადრების მომზადებისა და გადაზზადების რესუბლიკური ცენტრი — „კომკავშირული ბალაკი ბორის ძნელაძე.

ამ სტუმრებმა დაათვალიერეს თვალწარმტაცი ადგილის ამენებული მსუბუქი ქმაკთა კორეუსები, ფეხბალისა და სპორტლის ოსტატთა — ახალგაზრდული მხატვრული სემინარის „ხობი-85“ მონაწილეთა ნაწარმოებების ექსპოზიცია, რომელიც სვეტიცხოველში დარბაზს „ფიროსმანში“ გამართა.

სხდომის მონაწილეებმა დიდი ინტერესი გამოიჩინეს ქალაქის საქმაზობისადმი. მისი ხასმოკლე, მაგრამ ოკეი მოკლენებით მოიკრა „ბოგრაფიის“ მთავარ ნიმანსვეტებზე მოეთხრობენენ დამთავალერებლებს კომკავშირული ქალაქის ისტორიის მუზეუმის ეკსპონატები.

სპორტო სტუმრების ხელოვნში სხდომის მონაწილეებმა ღიმსანიშნავი, დღის სამახსოვროდ ხელ ფარეს.

შემდეგ ორპოს „რომანტიკის“ ინფორმენ-დარბაზში გაიხსნა საბჭოების მორიგი სხდომა. სხდომაზე გამოიკითხენ ცნობილი საბავშვო მწერალი ვ ეკლუზნიკოვი, გამომ ემოობა „ლენინგრადის ლიტერატურას“ ლენინგრადის განოფიციალის მთავარი რედაქტორი ლ. ანიშჩენკო, სომეხი მწერალი ვ. ფეტროკიანი, ყაზახეთის ავტომიმეშოობა „ალონინა“ ინარეტორი ბ. ბოდაუბაეეი და სხვები.

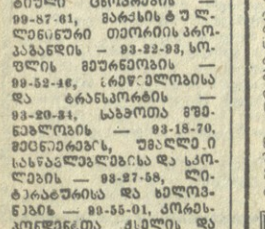

შეხვედრა ქურნალისტებთან

დიდი ინტერესი გამოიწვია პრეზიდენტურებიანმ, რომელიც სსრ კავშირის ბ.ბსახკომის და სსრკ მწერალთა კავშირის საბავშვო და საყმაწვილო ლიტერატურის საბჭოების გაერთიანებული სხდომის ბანსლის დღეს გაიმართა. მის მუშაობაში მონაწილეობდნენ რესპუბლიკური გაზეთებისა და ჟურნალების, საბჭო�trarდოის, საქართველოს მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სახელმწიფო საინფორმაციო საგაზეთო წარმომადგენლები. პრესკონფერენციას უძღვებოდა საკავშირო დირექტორი თ. სტეპანოვი.

სხდომის მონაწილეებმა—თვალსაჩინო საბჭოთა საბავშვო მწერლებმა, ცენტრალური გამომცემლობების, მოკავშირე რესპუბლიკების გამომცემლობათა ფოფაკებმა უპასუხეს ჟურნალისტთა კითხვებს.

სსრ კავშირის გამსახკომის რეპუბლიკურ და საოლქო გამომცემლობათა მთავარი სამმართველოს უფროსმა მ. შიშგინმა ალაპარაკა საქართველოში გამომავალი საბავშვო-საყმაწვილო წიგნების ხარისხის გაუმჯობესების ღონისძიებებზე.

გამომცემლობების დირექტორებმა: „დეტსკია ლიტერატურა“ — ტ. ტუროვმ ბ. „ეფსოლ-ვასი“ (უკრაინა)—ვ. კოსტეფნენკომ, „ლიტერაცია“ (ბიოლოოსია) — ვ. ლეკმან, „ჟალინსა“ (ყაზახეთი) — ბ. ბოდაუბაევმა, ქვეყნის სხვა გამომცემლობიების წარმომ დგენლებმა ილაპარაკეს მათს რესპუბლიკაში საბავშო ლიტერატურის გამოცემის შესახებ.

პრესკონფერენციაზე გამოვიდნენ ცნობილი საბავშო მწერლები ა. ალექსინი, ს. ალექსეევი, ა. ლიხანოვი, მოლოდოოვი მწერალი ს. ეანგელი. (საქინფორმი).

ᲙᲝᲛᲔᲜᲢᲐᲠᲘᲘ

ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲓᲐ ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘᲡ ᲜᲝᲛᲠᲘᲡ:

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ, 24/32. ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ-96. ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ Ქ. 14.

ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐ:

ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠᲗᲐ ᲛᲝᲜᲐᲪᲔᲚᲗᲐ ᲒᲐᲜᲘᲡ — 99-93-03, 99-03-09, ᲐᲛᲮᲐᲜᲒᲘᲡ — 99-72-80, ᲡᲐᲛᲔᲓᲘᲪᲘᲜᲝ — 99-86-10, ᲒᲐᲜᲐᲧᲝᲤᲘᲚᲔᲑᲔᲑᲘᲡ: ᲞᲐᲠᲢᲘᲡᲘᲡ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲘᲡ — 99-87-61, ᲞᲐᲠᲢᲘᲡᲘᲡ ᲛᲣᲚᲢᲘᲜᲐᲪᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘᲡ ᲞᲠᲝᲓᲐᲥᲨᲘᲝᲜᲘ — 93-22-93, ᲡᲝᲤᲚᲘᲡ ᲛᲔᲣᲠᲜᲝᲠᲝᲑᲘᲡ — 99-52-46, ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲞᲠᲘᲜᲢᲘᲜᲒᲘᲡ — 93-20-34, ᲡᲐᲯᲐᲠᲝᲗᲐ ᲛᲝᲜᲐᲪᲔᲚᲗᲐ ᲒᲐᲜᲘᲡ — 93-18-70, ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲔᲑᲘᲡ, ᲣᲜᲐᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲛᲤᲚᲝᲑᲔᲚᲗᲐ ᲓᲐ ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲘᲡ — 93-27-58, ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲘᲡ ᲓᲐ ᲮᲔᲚᲝᲕᲜᲔᲑᲘᲡ — 93-55-01, ᲙᲝᲜᲪᲔᲠᲢᲘᲡ ᲙᲐᲜᲪᲔᲚᲐᲠᲘᲐ — 99-05-29, ᲐᲓᲒᲘᲚᲝᲛᲬᲘᲠᲝᲑᲘᲡ ᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲐᲪᲘᲘᲡ — 93-16-90, ᲡᲣᲑᲘᲝᲢᲔᲙᲘᲡ ᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲐᲪᲘᲘᲡ — 99-60-21, ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲔᲑᲘᲡ — 99-73-24, ᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲐᲪᲘᲘᲡ — 93-21-51, ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲛᲤᲚᲝᲑᲔᲚᲗᲐ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ — 93-95-21.

ᲡᲐᲯᲐᲠᲘᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲝ ᲜᲣᲛᲠᲘᲡ ᲜᲝᲛᲠᲔᲑᲘ:

ᲒᲝᲛᲘᲡᲝᲕᲘ — 290-68-47; ᲚᲝᲠᲗᲙᲘᲞᲐᲜᲘᲫᲔ — 2-10-19; ᲑᲐᲗᲣᲛᲘ — 3-41-09; ᲪᲘᲜᲫᲐᲠᲘ — 2-22-52; ᲫᲣᲗᲣᲡᲐᲜᲘ — 5-26-36; ᲒᲝᲠᲘ — 2-33-10; ᲐᲮᲐᲚᲪᲘᲮᲔ — 2-03-15; ᲗᲣᲛᲐᲜᲘ — 5-53-69; ᲛᲐᲮᲐᲠᲐᲫᲔ — 6-31-44; ᲧᲘᲚᲘᲗᲣᲜᲘ — 5-56-36; ᲗᲘᲚᲐᲕᲘ — 3-12 09; ᲪᲘᲜᲫᲘᲠᲘᲫᲔ — 23-66; ᲥᲝᲯᲝᲕᲘ — 25-82.

ᲘᲛᲔᲓᲘ ᲩᲕᲐᲚᲘᲡ

ᲡᲣᲠᲐᲗᲘᲡ: ᲩᲐᲜᲔᲚ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲣᲚ-ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲒᲐᲜᲐᲗᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲘᲡᲢᲔᲛᲘᲡ ᲛᲝᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲗᲐ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲣᲚᲘ ᲝᲡᲢᲐᲢᲝᲗᲐ ᲛᲔ-17 ᲙᲝᲜᲪᲔᲠᲢᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘ ᲯᲒᲣᲤᲘ: ᲩᲔᲣᲤᲝᲗᲐ ᲓᲐᲛᲔᲡᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ (თბილისის 41-ე პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებელი), ᲜᲐᲣᲠᲘ ᲙᲘᲠᲝᲕᲐᲜᲘᲫᲔ (თბილისის 85-ე პროფტექნიკური სასწავლებელი), ᲕᲘᲜᲪᲔᲜᲢᲘ ᲞᲐᲠᲐᲯᲐᲜᲝᲕᲘ (თბილისის 75-ე პროფტექნიკური სასწავლებელი), ᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘ ᲑᲠᲔᲒᲐᲫᲔ (რუსთავის 142-ე პროფტექნიკური სასწავლებელი), პროფტექსასწავლებლების მოსწავლეთა საკავშირო კონკურსში გამარჯვებული თბილისის 23-ე პროფტექნიკური სასწავლებლის მოსწავლე ნინო ჭეურსული, ᲛᲐᲠᲗᲐ ᲯᲐᲒᲐᲠᲐᲫᲔ (ზესტაფონის 114-ე პროფტექნიკური სასწავლებელი) და დავთი ბახტაძეული (რუსთავის 142-ე პროფტექნიკური სასწავლებელი).

Ვ. ᲒᲔᲜᲖᲘᲜᲝᲠᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝ.

ᲣᲤᲚᲔᲑᲐ ᲓᲐᲛᲙᲕᲘᲓᲠᲔᲑᲘᲡᲐ

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ მუსიკალური ცხოვრებია მნიშვნელოვან , მოვლენად იქცა საგუდოო სიმღერის ზეიმი, რომელიც მასის ბოლოს გაიძართა ქ. გორში. ბევრი რამ არის საგულისხმო და სანაძლიერელი ამ მოვლენაში — ისიც, რომ ჩეხეთში, ბოლოს და ბოლოს, ასეთი პროფილის დიდი მუსიკალური ფორუმი მოეწყო, ისიც რომ მასაში მონაწილე ზოგიერთ საგუდო კოლექტივებ მაღალი პროფესიული პობიციებიდან შეიძლებოდა ლაპარაკი და რომ ერთ-ერთი მთგანი ზეიმის მასპინძელი —გორის სამუსიკო სასწავლებლის გოგონთა კაღერული გუნდი იყო. მრავალმეტყველია ის ფაქტიც, რომ საქართველოში სიმღერის ზეიმზე მოწვევვის დიდი სიხარულით გამოეხმაურნენ საერთაშორისო კონკურსებ ი ს ლაურეატები, ნოვოსიბირსკის სახელმწიფო ფილარმონიის კამერული გუნდი (ხელმძღვანელი — რიფსო ხელოვნების დასახელებული მოღვაწე ბ. ბეზგინოვი), ბულგარეთის „ბულგარეთის ფილარმონიის კამერული გუნდი (ხელმძღვანელი — ბ. ბეზგინოვი), ბელგიელ ბელი მოღვაწე ბ. პეკზერი, რომელმაც ამიე გამო საკუთარი გეგმებიე კი შეეცალა, და საერთაშორისო ფესტივალების ლაურეატი ვლადიმირ-სუზდალის მუზეუმ-ნაკრძალის მოყვარულთა გუნდი (ხელმძღვანელი —რსფსრ ხელოვნების დასახელებული მოღვაწე ე. მარკინი), რომელიც წელს უკვე მესამედ თავად მასპინძლობდა ს. ტანეიევის სახელობის საგუდო მუსიკის ფესტივალს.

მუსიკალური ზეიმის ოთხი დღის მანძილზე მოესმინეს ადრეთვე აპარის სახელმწიფო კაპელის (ხელმძღვანელი — აპარის ასსრ დამსახურებული არტისტი ს. მიქალაძე), საქართველოს მუსიკალურ-ქორეოგრაფიული საზოგადოების ანსამბლი „თბილისის კამერატას“ კამერული გუნდს (დირიორი — ზ. მარიანოვსკაია), რუსთავის სამუსიკო სასწავლებლის გოგონათა კამერულ გუნდს (ხელმძღვანელი — თ. ჯანელიძე). ზეიმში მონაწილეობდა ადრეთვე ქალაქ გორის ვაკთა გუნდი „გორი“ (ხელმძღვანელი — საქართველ ო ს სსრ დამსახურებული არტისტი მ. მიქრიავიშვილი). ორგანიზატორებმა სიმღერის ზეიმის ხარისხზეც იზრუნეს და მის გეოგრაფიაზეც. ამასთან ისიც დაგვანახვეს, რომ ისინი ყურო შორს იყურებოდნენ. ვიდრე ეს ერთი შეხედვით ჩანდა.

ბუნებრივია, საზეიმო მოვლენაადგილი ადგილად საგანგო ყოლიში ყუოადლეს, ეაორგულეოდ, იმაზე უაკა გაიაიგოდ, ეაც გაიაკეთოდეს და ეფოსაეტეოდეა, ადგილ ეს ის შეთანხვეა, ოოდეაც ეაიდველი ღიროეულებს ყარიოსაიეაიდ უოდა ადაიაიოოს ოეკალურად ა.ოეიეული ეოოი მტეოვეეული პროდეკეა. ზეიმში ოოიაოეკოლეკეიტეების ოიაეოოგეაოოოვეაის ფიქტიც, რომ საქართველოში სიმღერის ზეიმზე მოწვევვის დიდი სიხარულით გამოეხმაურნენ საერთაშორისო კონკურსი ბ ი ს ლაურეატი, ნოვოსიბირსკის სახელმწიფო ფილარმონიის კამერ ული გუნდი (ხელმძღვანელი — რიფსო ხელოვნების დასახელებული მოღვაწე ბ. პეკზერი, ბულგარეთ ის „ბულგარეთ ის ფილარმონიის კამერული გუნდი (ხელმძღვანელი — ბ. ბეზგინოვი), ბელგიელ ბელი მოღვაწე ბ. პეკზერი, ინგლისელ ინ ჟინერ ალ ბ ერ ტ ი (ინ ჟ ინ ერ ალ ბ ერ ტ ი) (ინ ჟ ინ ერ ალ ბ ერ ტ ი) (?) გარეშე. ამას ისიც ემატება, ოომ აქვე მდებარე ნაბეღლავის მიეერალური წყლების ჩამოსასხმელი ქართნის (დირიკტორი — ლ. ქვაკანტერაძე) კანალიზაცია პირდაპირი არხით შეაგუო მდინარეშია ჩაშვებული. ამ უმაგვამოს კომენტარი არ სჭირდება. აქ ის არია აღსანიშნავი, რომ მთელი ზაფხულის პერიოდში მდინარე გუთაზეაულში ადგილობრივი თუ ქალაქიდან ჩამოსული დამსვენებლები ბანაობენ, მდინაოის წყალს ზოგი სასმელადაც იყენებს.

ჯერ კიდევ 1974 წლის 27 აგვისტოს „კომუნისტში“ გამოქვეყნებული წერილში „დაპირებები და სინამდვილე“ მწვავედ იყო დასმული საკითხი მდინარე ბაღვაშეკეაანის ბინძურ-ბინძურ ადგილ ად გაუტეკეანის თავიდან აცილების შესახებ. ეს ადგილი ბინძურ-ბინძურ ადგილ ად ეწოდა, მრავალი საწარმოო-დაწესებულების ხელმძღვანელები უპასუხისმგებლობის ბიჭნენ და დროულად არ ასრულებენ ამ დადგენილებებს. მეეწყნარებელად ეოვეაბი ნასმარ, ეუეკეიან წყალსა და ნავთობპროდუქტების ნარჩენებს ინკარა მთის მდინარეებში — „გუბაზეულში, ბახვისწყალში, სუფსაში, ნატანებში.

ეილაპარაკოთ უფრო კონკრეტულად:

სანატორიუმი „ნაბეღლავი“ (ჩოხატაურის რაიონი) ამეხებეტალია მთის მდინარე გუბაზეულის ბუნებრივი, ეაიაოეაეეე